

ארץ לכולם بلاد للجميع
دولتان وطن واحد
שתי מדינות מולדת אחת

ביחד ולחוד: שתי מדינות, מולדת אחת

אופק חדש לשלום ישראלי-פלסטיני

עקרונות יסוד

אנו, קבוצה של ישראלים ופלסטינים, מציעים כאן אופק חדש לפיוס בין העמים, המבוסס על קיומן של שתי מדינות ריבוניות בארץ פתוחה אחת. פלסטין/ארץ ישראל היא מולדת משותפת כלפיה חשים שני העמים - היהודי והפלסטיני - זיקה היסטורית, דתית, ותרבותית עמוקה. לכל מי שחי במולדת המשותפת הזו, יש זכויות שוות לחיים בחרות, בשוויון ובכבוד, וכל הסדר חייב להתבסס על הבטחת הזכויות האלה.

הסכסוך הפלסטיני-ישראלי נמצא שנים ארוכות במבוי סתום. במקום להתקרב להסדר, שני העמים חוזרים שוב ושוב לסבבים של אלימות ושפיכות דמים. אנחנו משוכנעים שיש צורך דחוף בחזון חדש לפיוס ושלום. חזון זה צריך להתבסס על שיתוף ושוויון בארץ המשותפת תוך הכרה ובכבוד הדדיים בזהות, בתרבות ובזכויות הפוליטיות של כל עם, במקום לחתור להפרדה מוחלטת. החזון שלנו מבוסס על האמונה שיהודים ופלסטינים החיים בארץ חולקים ביניהם מאפייני תרבות וזהות משותפים, וכדי שפיוס בין העמים יתרחש נדרשת פתיחות תרבותית והתחברות למרחב.

מכאן הגענו לשורה של עקרונות מוסכמים, שאפשר לסכם אותם בשתי מלים: "ביחד ולחוד" או: "שתי מדינות, מולדת אחת", הכוללים:

1. מולדת אחת, שתי מדינות

פלסטין/ארץ ישראל היא יחידה היסטורית וגיאוגרפית אחת המשתרעת בין הירדן לים, בתוכה יתקיימו שתי מדינות ריבוניות, פלסטין וישראל, בהן יממשו שני העמים את זכותם להגדרה עצמית. הגבול בין המדינות יקבע על פי קווי ה-4 ביוני 1967 תוך סיום מוחלט של מצב הכיבוש.

2. דמוקרטיה, זכויות אדם, שלטון החוק

שתי המדינות תהיינה דמוקרטיות; משטרן יהיה מבוסס על עקרון שלטון החוק ועל ההכרה באוניברסאליות של זכויות האדם כפי שאלו הוכרו במשפט הבינלאומי, על ערך השוויון, החירות ועל קדושת חיי האדם.

3. הגירה והתאזרחות

לשתי המדינות הזכות לקבוע את אופי ההגירה לתחומן ואת חוקי ההתאזרחות שלהן. לפיכך, פלסטין תהיה חופשית לאזרח

ארץ לכולם بلاد للجميع
دولتان وطن واحد
שתי מדינות מולדת אחת

את הפליטים הפלסטינים ומדינת ישראל תהיה חופשית לאזרח את יהודי התפוצות על פי ראות עיניהם.

4. חזון הארץ הפתוחה

- א. שתי המדינות תהיינה מחויבות לחזון הארץ הפתוחה, בו לאזרחי שתי המדינות תעמוד הזכות לנוע ולהתגורר בכל חלקי הארץ;
- ב. הזכות הזו תחול גם על מי שיתאזרח בשתי המדינות, בכללם פלסטינים מהפזורה בפלסטין ויהודי התפוצות בישראל.
- ג. שתי המדינות יפעלו למימוש מלא של חזון זה במספר שלבים, בהדדיות, ותוך שכל התקדמות מחייבת את הסכמת שתי המדינות.
- ד. בשלב הראשון שתי המדינות יכירו בזכות אזרחיהן לנוע לטייל, לבקר, לעבוד ולסחור בכל חלקי הארץ..
- ה. כמו כן, בשלב הראשון יסכימו שתי המדינות על מספר מוסכם של אזרחי המדינה האחרת שיגורו בשטחן ויקבלו מעמד של תושבי קבע על כל הזכויות הכרוכות בכך. הסכמה זו תאפשר לישראלים, כולל כאלה החיים היום בשטחים שבהם תוקם מדינת פלסטין, לחיות במעמד של תושבי קבע בפלסטין, ובלבד שיהיו מוכנים לחיות בשלום עם שכניהם תחת ריבונות פלסטינית; הסכמה הזו תאפשר גם לפלסטינים, כולל כאלה שיתאזרחו בפלסטין, לקבל מעמד של תושבי קבע בישראל, ובלבד שיהיו מוכנים לחיות בשלום עם שכניהם תחת ריבונות ישראלית.
- ו. תושבי קבע אלו, שיגורו במדינה שאיננה מדינת אזרחותם, יחויבו לכבד את החוק המקומי, ולהימנע מפעולות הפוגעות בביטחונה של המדינה שבה הם חיים ובביטחון אזרחיה;
- ז. תושבי הקבע הישראלים בפלסטין יממשו את זכות ההצבעה שלהם בישראל ותושבי הקבע הפלסטינים בישראל יממשו את זכות ההצבעה שלהם בפלסטין.

5. ירושלים

- א. ירושלים תשמש בירה של שתי המדינות; התושבים הפלסטינים יהיו אזרחי פלסטין והתושבים הישראלים יהיו אזרחי ישראל.
- ב. ירושלים תהיה עיר משותפת ופתוחה לאזרחי שתי המדינות, בגבולות מוסכמים. יקום בה משטר עירוני מיוחד בניהול משותף ושוויוני של שתי המדינות.
- ג. המקומות הקדושים ינוהלו בשיתוף נציגי הדתות השונות והקהילה הבינלאומית ותוך הבטחת חופש הפולחן לבני כל הדתות.

6. ביטחון

ארץ לכולם بلاد للجميع

دولتان وطن واحد

שתי מדינות מולדת אחת

- א. שתי המדינות יפתרו את כל הסכסוכים ביניהן בדרכי שלום, ויפעלו כנגד כל גילוי של אלימות וטרור.
- ב. כל אחת משתי המדינות תהיה ריבונית במה שנוגע לשמירה על הסדר הציבורי בתחומה ועל הביטחון האישי של תושביה; יפורקו מנשקם מיליציות חמושות וארגונים לא-מורשיים;
- ג. שתי המדינות יכוננו הסכם הגנה משותף מפני איומים חיצוניים; לא ייכנס כוח צבאי זר לתחומי אחת משתי המדינות אלא בהסכמה משותפת;
- ד. תוקם ועדה ביטחונית משותפת עליונה למעקב ולקבלת החלטות בנושאים ביטחוניים משותפים. הוועדה תוכל להפעיל בהסכמת שתי המדינות כוח משותף לשמירה על הגבולות החיצוניים.

7. מוסדות משותפים

לשתי המדינות יהיו המוסדות המשותפים הבאים:

- א. בית משפט לזכויות אדם, אשר יוסמך לשמש כערכאה עליונה להכרעה בשני אלו:
 1. עתירות של תושבים שאינם אזרחים כנגד מדינת תושבותם בטענה להפרת זכויותיהם;
 2. סכסוכים בין שתי המדינות באשר לזכויות אזרחיים המתגוררים במדינה האחרת וכל עניין הנובע מחזון הארץ האחת.
- ב. מוסד משותף שיבטיח רשת ביטחון כלכלית מינימאלית לכל תושבי הארץ, פלסטינים וישראלים;
- ג. רשות מיוחדת לניהול ופיתוח כלכלת הארץ, שתכלול מוסדות לשיתוף פעולה כלכלי, תיאום מכסים, תנועת עובדים וסחורות, הגירת עבודה, פיתוח תשתיות והשקעות מקומיות ובינלאומיות; המוסדות הכלכליים ישאפו לצמצם את הפערים בין האזורים והאוכלוסיות;
- ד. מוסדות לשיתוף פעולה בענייני מים, סביבה ואוצרות טבע, על בסיס חלוקה צודקת של המשאבים ומתוך מחויבות לפיתוח הארץ ומשאביה לטובת כל יושביה;
- ה. כל מוסד משותף נוסף שיידרש לצורך מימוש חזון "שתי מדינות, מולדת אחת";
- ו. בכל המוסדות המשותפים יהיה ייצוג שוויוני לאזרחי שתי המדינות.

8. הפלסטינים אזרחי ישראל

הערבים הפלסטינים אזרחי ישראל ייהנו מזכויות של מיעוט לאומי, שוויון אזרחי, ייצוג הולם במוסדות השלטון בישראל, חלוקה הוגנת של משאבי המדינה וייצוג הולם במוסדות המשותפים לישראל ופלסטין. ככל שיווצר מיעוט יהודי בפלסטין, הוא ייהנה מזכויות דומות.

9. השבה ופיצויים

ארץ לכולם بلاد للجميع
دولتان وطن واحد
שתי מדינות מולדת אחת

- א. יוקם מנגנון משותף שידאג להשבה של רכוש שאבד או הופקע כתוצאה מהסכסוך או לפיצוי במקרה שהשבה אינה אפשרית. עקרונות ההשבה והפיצוי ייקבעו בהסכמה תוך שאיפה להשגת צדק מרבי לנפגעי הסכסוך. עוולות ישנות לא יתוקנו בעוולות חדשות.
- ב. ישראל ופלסטין יקראו לארצות המזרח התיכון לפצות את היהודים על הרכוש שאיבדו ולאפשר למעוניינים לשוב לבתיהם, במידת האפשר.

10. פיוס

יוקמו מנגנונים משותפים להשגת פיוס בין העמים, כולל הקמת ועדות פיוס משותפות שיאפשרו דיון מעמיק וממצה בעוולות העבר משני הצדדים; יגובשו תכניות משותפות לקידום הפיוס ברמת הקהילה, מערכות החינוך, מוסדות התרבות.

11. מעטפת בינלאומית

- א. לצורך מימושו של הסכם הפיוס יוקם גוף בינלאומי המקובל על שני הצדדים, בו ייוצגו בין היתר, הליגה הערבית, האיחוד האירופאי והאו"ם, שיערוב לתהליך יישום מתווה 'שתי מדינות, מולדת אחת', וייתן לו גיבוי דיפלומטי, משפטי וכלכלי.
- ב. חזון "שתי המדינות, מולדת אחת" ישמש בסיס לשילוב של שתי המדינות העצמאיות במסגרת הסכם שלום עם מדינות המזרח התיכון.